

սրբատաշ եւ կրաշաղախով շինուած քներ, որոց աւերակները կենդանի վկայ են Օլթիի փառաւոր անցեալին :

Ուլթիքը է. դարում արդէն իւրացրած էին Բագրատունիները, ինչպէս երեւում է գանձագնով, Բիւզանդական երկիրներ փոխադրուած Պարթեւ-Արշակունիներից եւ ուրիշներից : Ուլթիքի մասին յիշատակութիւն չունին Փաւստոսը, Խորենացին, Փարպեցին եւ Եղիշէն. առաջին անգամ Ուլթիքը գործածուում է Ասողիկից, ապա Դրասխանակերացուց եւ Լասաիվերացուց, որոնք շատ որոշ Ուլթիք, այլ ո՛չ «Ուխտի» են տնտանում ձեռագրերում, ինչպէս յետագայ դարերում, որ եղել է գաւառի ուտանը : Ուլթիքը ստան է եղել Բագրատունիների համար նոյն խոյ Բ.—ԺԱ. դարերում, երբ նրանք Շիրակից կառավարում էին ամբողջ Հայ աշխարհը եւ Իսլամի Սալիֆի փոխարքաներն էին իրենց վիճակում : Անին, Արշարունիքը՝ Կամսարականներից գանձագնով ձեռք բերելուց, երկրի վարչութիւնը Արգինայից—Երազգաւորս եւ Անի հաստատելուց յետոյ եւս Ուլթին մնում է Բագրատունիների ստան, ճիշտ այնպէս, ինչպէս Պարթեւները համայն Հայ աշխարհին տիրելիս, իրենց տոհմական Ոստանը Ուլթին պահպանել էին : Ինչպէս երեւում է Օլթին—Domaine է եղել արքայական տան համար ամենավաղ ժամանակներից, ո՛չ միայն